

A scenic view of a cemetery. In the foreground, a stream flows over a bed of smooth, grey stones. A large, dark, rounded stone sits prominently in the middle of the stream. To the right, a small wooden bridge with a white railing crosses the stream. The background features a paved path leading through a green lawn, lined with tall, slender evergreen trees. In the distance, blue mountains are visible under a clear sky. The overall atmosphere is peaceful and well-maintained.

Årsmelding for Norsk forening for gravplasskultur

Innkalling til årsmøte
i Molde 8. september 2020

Program for fagdager 2020, 8. - 10. september

Det blir med dette innkalt til årsmøte i Norsk forening for gravplasskultur tirsdag 8. september 2020 kl. 16.30 på Scandic Seilet Hotell, Gideonveien 2, Molde.

Sak 1: Dagsorden

1. Konstituering
  - a. Opprop
  - b. Valg av to referenter
  - c. Valg av to medlemmer som sammen med dirigenten skal underskrive protokollen
  - d. Vedtak av dagsorden
2. Årsmelding
3. Regnskap
4. Fastsetting av kontingent
5. Budsjettforslag
6. Innkomne saker
7. Valg
8. Fastsettelse av sted for neste årsmøte

Sak 2: Årsmelding fra 1. juli 2019 til 30. juni 2020

Norsk forening for gravplasskultur er en ideell uavhengig forening. Foreningen skal arbeide for å fremme god gravplasskultur, og bidra til formålstjenlige rammebetingelser for gravplasser og krematorier.

Sekretariatet ligger i Drangedal kommune i Telemark.

Tillitsvalgte

Styreleder:

Per Øyvind Skrede
Assisterende kirkeverge
i Nordre Follo
Valgperiode 2018-2020

Nestleder:

Ingrid Marie Eidsten
Seksjonsleder i Sandefjord
kommune
Valgperiode 2018-2020

Styremedlemmer:

Ingrid Klingberg
Landskapsarkitekt, Oslo
Valgperiode 2018-2020

Jørgen Forøy
Krematoriums- og
gravlundssjef i Tromsø
Valgperiode 2019-2021

Anne Mette Bamle
Kirkeverge i Kragerø
Valgperiode 2019-2021

Varamedlemmer:

Marit Linberg
Kirkeverge i Tingvoll
Valgperiode 2019-2020

Per Ivar Nicolaisen
Konsulent gravplassforvaltningen
i Steinkjer
Valgperiode 2019-2020

Valgkomité i 2019:

Inghild Hareide Hansen, gravplassjef i Bergen
Johannes Sørhaug, kirkesjef i Porsgrunn
Håvard J. Russnes, kirkeverge i Notodden

Revisor:

Ernst & Young AS, Kragerø.

Sekretariat og ansatte

Sekretariatet

Sekretariatet holder til i leide kontorlokaler på Neslandsvatn i Drangedal kommune i Telemark.

Kontorleder Synnøve Haugstad Sira står for den daglige driften av sekretariatet, fører regnskapet, har ansvar for planlegging og praktisk gjennomføring av kurs og fagdager, ansvar for foreningens nettsider, og er sekretær for styret. Og fra og med 2014 føring av regnskap mm for Norsk kremasjonsstiftelse.

Kontortid i sekretariatet er mandag - fredag kl. 08.00-15.30.

Rådgiverstillingen

Maren Rønning ble ansatt i 50 % stilling, men gikk fra 1. august 2019 opp til 80 % stilling.

Rønning er sekretær for Faglig råd for gravferd, Gravplassforeningens Krematorienettverk, Standardiseringsutvalget for kister og urner (SKU), og Norsk Kremasjonsstiftelse (betalt oppdrag). Hun har også ansvar for annonsesalg til fagbladet Gravplassen, fagbladets nettsider gravplassen.no, og utstilling på kurs og fagdager.

Hun er foredragsholder på våre kurs, og har ansvar for å holde gravplassen.no oppdatert og å sende ut nyhetsbrev for bladet.

Foreningen leier kontor til henne hos Skien kirkelige fellesråd, Schweigaards gate 11 i Skien. Kontortid mandag - torsdag.

Arbeidsmiljøet er bra, med lite sykefravær i perioden.

Synnøve Haugstad Sira
Kontorleder

Maren Rønning
Rådgiver

Foreningens medlemmer

	2020	2019	2018	2017	2016
1 Fellesråd og kommuner	284	328	330	340	342
2 Selskap, råd og organisasjoner	50	54	58	58	60
3 Personlige	57	58	62	62	70
Livsvarige (utgått kategori)	4	4	4	4	5
Æresmedlemmer	2	2	2	3	2
	397	446	456	467	479

Som en konsekvens av kommunesamenslåing er antallet kommunemedlemmer gått ned i 2020.

På medlemskap 1 og 2 er det anledning til å ha ekstraabonnenter. Bladet Gravplassen sendes også ut til samarbeidsorganisasjoner både i Norge og i Norden. Til sammen er det ved årsskiftet i alt 1061 adresser på listene.

Publikasjoner

Tidsskriftet

Fagtidsskriftet *Gravplassen* er kommet ut med fire nummer i perioden: I oktober og desember 2019, og i april og juni 2020. Redaktør er frilansjournalist Alf Bergin. Redaksjonsutvalg: Kirkeverge i Re Per Astrup Andreassen, gravplassrådgiver Åse Skrøvet, og Synnøve Haugstad Sira og Maren Rønning fra NFG.

Nettsider

Det er opprettet en nettside for tidsskriftet: gravplassen.no. Her legges det nyheter fra gravplassektoren, og det planlegges at medlemmer skal kunne logge seg inn og lese hele fagbladet her.

Faglitteratur

Rapportene: *Verneplan for gravplass -Veileder* fra gravplassrådgiveren, og *Kremasjon og gravformer for aske* av Kirsten G. Lunde.

Bøkene: *Kirkegården -et levende kulturminne* og *Historien -Landslaget for kirkegårdskultur/Norsk forening for kirkegårdskultur 50 år 1966 - 2016*.

I tillegg formidler vi salg av bøkene *Gravminner gjennom tusen år* og *Gravplassen -en håndbok* av Helge Klingberg.

Heftene: *Gravferdsloven med forskrifter*, *Kirkegårdens ABC*, *Gravminner i Gudbrandsdal*, *Idékonkurranse om formgivning av gravminner og Kirkegårdens dag*.

Årsmøte 2019

Årsmøtet fant sted onsdag 11. september kl. 16.30 på Hotell Ullensvang, Ullensvangvegen 865, Lofthus i Hardanger.

Det møtte 47 personer på årsmøtet, 37 av dem hadde stemmerett. Styreleder Per Øyvind Skrede var dirigent. Maren Rønning og Synnøve Haugstad Sira ble valgt som referenter, og Jenny Madland, Sandnes, og Øyvind Larsen, Karmøy, til å underskrive protokollen sammen med dirigenten.

Det stod 8 saker på dagsorden. Dagsorden ble godkjent uten merknader. Framlagt årsmelding for andre halvdel av 2018 og første halvdel av 2019 ble godkjent uten merknader. Regnskap for 2018 ble godkjent uten merknader. Budsjett for 2020 ble tatt til etterretning.

Den foreslåtte endra gruppeinndelingen av fellestråds/kommunemedlemmer fra og med 2020 samt kontingentsatser ble vedtatt.

Ingen saker fremmet under sak 6 Innkomne saker.

Valg:

Valg av styremedlemmer for 2019-2021:

Anne Mette Bamble, kirkeverge i Kragerø

Jørgen Forøy, gravlunds- og krematoriesjef i Tromsø

To varamedlemmer for 2019-2020:

1. vara for 1 år: Marit Linberg, kirkeverge Tingvoll

2. vara for 1 år: Per Ivar Nicolaisen, konsulent gravplassforvaltningen, Steinkjær

Valg av valgkomite for 2020:

Johannes Sørhaug, kirkesjef i Porsgrunn (gjenvalg)

Inghild Hareide Hansen, gravplassjef i Bergen (gjenvalg)

Håvard J. Russnes (ny)

Styrets arbeid

Det er avholdt fire styremøter i perioden, to i andre halvdel av 2019 og tre i første halvår av 2020. Det er behandlet i alt 49 saker. Hovedsakene har vært:

Styret: Konstituering og ansvarsfordeling for medlemmene i styret.

Drift: Økning av stillingstørrelse for rådgiver i og med nye arbeidsoppgaver i forbindelse med etablering og drift av nettsida gravplassen.no.

Tilpassning av driften til gjeldende korona-tiltak.

Fagtidsskriftet: Oppretting av egen nettside for bladet: gravplassen.no Se også under "Publikasjoner".

Gravplassforeningens pris: Kåring av vinner for 2019 som hadde temaet "Årets beste navna minnelund". Valg av nytt pristema med kriterier for 2020, og kåring av vinner.

Faglig råd for gravferd: Se egen sak.

Kurs og fagdager: Tilrettelegging av årets kurs og fagdager. Vurdering om vi skal tilby strømming av kurs og fagdager. Se egen sak.

Regnskap og budsjett: Se sak 3 og 5.

Årsmøte: Årsmelding og praktisk gjennomføring av årsmøtet. Forslag til sted for neste årsmøte, se sak 8.

Krematorienettverket: Drøfting av funksjon og oppnevning av styremøtorepresentanter. Veileder for forvatninger for utfylling av kremasjonsstatistikk. Se også egen sak.

FAGUS: Se egen sak.

Nordisk samarbeid: Gjennomføring av et nordisk seminar i Drammen i den nordiske foreningen NFKKs regi. Planlegging av neste nordiske kongress. Inhild Hareide Hansen og Håvard J. Russnes er våre representanter i styret i NFKK.

Andre saker: Drøfting av forskjellige faglige tema etter innspill fra styremedlemmer eller gravplassrådgiver.

Faglig råd for gravferd

Følgende organisasjoner er representert i Faglig råd for gravferd: NFG (leder og sekretær), Gravplassrådgiveren, Fagforbundet, Delta, KA, Virke gravferd, Norsk bergindustri, Den norske presteforening, Kirkerådet, Norges kirkevergelag og Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn.

Mandat for rådet: "Faglig råd for gravferd skal være en ressursgruppe for gravferd og en relevant arena for alle organisasjonen som deltar i rådet."

Gravferdsrådet møtes to ganger i året, der medlemmene av rådet fremmer saker av praktisk og prinsipiell karakter for drøfting. Imidlertid har våren 2020 vært spesiell med møterestriksjoner pga korona-smittefare. Vår-møtet måtte derfor utsettes.

Saker drøftet i perioden: Askespredning på gravplass, fulldigitalisering av informasjon mellom gravferdsaktørene, fjerning av kremasjonsavgiften, høyere nivå for dialogmøter, systematisk registrering av brukte graver, bærekraftige gravplasser, helhetlig lov for tro- og livssyn, og formalisering av funksjon som etisk råd, felles digital plattform med informasjon om gravferd, gravlegging og kremasjon.

Krematorienettverket

Krematorienettverket fokuserer på saker som gjelder kremasjon. Det innbefatter bl.a. å fremme saker til styret, og være faglig ansvarlig for fagdager og andre faglige samlinger. Medlemmer t.o.m. 2019: Ola Asp, Vestfold krematorium, Per Øyvind Skrede, Nordre

Follo, Marianne Bratsveen, Gjøvik og Petter Norberg, Arendal.

Fra og med 2020 er sammensetningen slik: Per Øyvind Skrede, Petter Norberg, Heine Solstrand, Bergen (Akasia) og Kaia Gunby Berger, Bærum. I tillegg møter gravplassrådgiver Åse Skrøvet på møtene. Rådgiver i NFG Maren Rønning er sekretær.

Det er avholdt tre møter i perioden, og følgende saker er drøftet: Funksjonelle fagprogram, kremasjon av ikke-folkeregistrerte kister, kremasjonsstatistikk, koordinering av utslippsmålinger, utarbeiding av praktisk veiledning for askespredning, Gravplassrådgiverens rolle ved lovendring, Krematorienettverkets fremtid, utslipp fra krematorier og krematorieskole/fagutdanning for krematører

Fagdager for krematorier ble arrangert 2. -3. desember 2019 i Bærum (se også "Kurs").

Godkjenningsordning for kister og urner (SKU)

NFG og Gravplassrådgiver har i samarbeid med Virke Gravferd og aktørene i bransjen etablert et *Standardiseringsutvalg for kister og urner (SKU)*, som har utviklet en bransjeanbefalingsordning for kister og urner som selges i Norge, etter svensk modell. Gravplassrådgiver Åse Skrøvet er utvalgets leder, og NFG v/Maren Rønning er sekretær. De øvrige deltakerne i utvalget representerer gravplassforvaltningene, krematoriene, KA, Virke gravferd, og leverandørene ved Trostrud Freno AS, SIBI AS og Fonus AS.

SKU er organisert som et underutvalg under Norsk forening for gravplasskultur, og har egen fane på gravplasskultur.no. Her ligger oversikt over anbefalte urner og kister, og elektroniske søknadsskjemaer for nye.

Gravplassforeningens pris "Årets beste"

Alstadhaug kirkegård i Levanger vant prisen "Årets beste navna minnelund"

Foreningen har opprettet en pris for "Årets beste". For 2019 var temaet "Årets beste navna minnelund", og Alstadhaug kirkegård i Levanger gikk av med seieren. Prisen er kr 10 000 og et diplom.

FAGUS

Gravplassforeningen er en av seks medlemsorganisasjoner FAGUS - Faglig utviklingssenter for grøntanleggssektoren. I tillegg til en rådgivningstjeneste arrangerer de kurs og konferanser, samt har spalten "Fra FAGUS spørsmålsbank" i vårt fagblad Gravplassen.

Ingrid Marie Eidsten fra Sandefjord var vår representant i styret fram til årsmøtet i april 2020, da overtok Ingrid Klingberg.

Nordisk samarbeid

Det nordiske samarbeidet foregår i samarbeidsorganisasjon Nordisk forbund for kirkegårder og krematorier (NFKK), der vi er representert ved Inghild Hareide Hansen og Håvard J. Russnes. Organisasjonen har bl.a. ansvar for planlegging av en nordisk kongress hvert 4. år. Neste kongress skulle vært i Finland i 2021, men er pga koronasikkerhet utsatt til 2022. Mellom kongressene satses det på seminarer, og i mars 2020 ble det holdt et to-dagers seminar i Drammen med tittel *Den flerkulturelle gravplassen*.

Løpende prosjekter

Gravminnesikring

Prosjektet er et samarbeid mellom Institutt for Landskapsplanlegging ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), KA, gravplassrådgiver Åse Skrøvset og NFG. Som en del av prosjektet har KA og Gravplassrådgiveren kartlagt status for sikring av gravminner. NMBU har etablert et forsøksfelt hvor ulike fundamenter og sikringsopplegg ble vurdert. Det ble gjort vitenskapelige undersøkelser om hvordan de fysiske forholdene ute påvirker stabiliteten til gravminnene. Erfaringene fra prosjektet kan gi grunnlag for endring av Gravferdsforskriften § 24. Prosjektet ble avsluttet høsten 2019, og en rapport sendes ut med Gravplassen nr. 2-2020.

Fagdager 2019

Fagdagene ble arrangert i Ullensvang 11. - 13. september 2019.

Det var til sammen 143 personer som deltok.

Tema: VERN - STEDSIDENTITET

Fra fagdage i Ullensvang i september 2019: Rannveig Djonne spiller torader i Kinsarvik kyrkje

Foredrag:

- Hvorfor er vern av kulturminner viktig?
v/avdelingsdirektør for kulturminneavdelingen Linda Veiby, Riksantikvaren
- Hva betyr stedsidentitet for gravplassen og folk?
v/Guttorm Rogdaberg, tidligere statsstipendiat i Kulturdepartementet

- Gravplassens historiske utvikling -et speilbilde av samfunnet v/landskapsarkitekt og dosent Kirsten Lunde
- Verneplan og støtteordninger v/gravplassrådgiver Åse Skrøvset
- Kulturminner på gravplassen v/forsker og arkeolog Øystein Ekroll
- Gravplassen som minnested i en ny tid v/arkitektpsycholog Oddvar Skjæveland
- Verneverdier på gravplass v/landskapsarkitekt Rannveig Søndergaard Holm
- Presentasjon av nye nettsider for fagbladet Gravplassen v/redaktør Alf Bergin
- Utdeling av pris for årets beste navna minnelund
- Vern som grunnlag for utvikling av gravplassen v/landskapsarkitekt Anne Irgens
- Gamle trær v/arborist og faglærer ved Arboristfagskolen på Hjeltnes, Erik Solfeld
- Vern og ny bruk av gamle bygninger på gravplassen v/kunsthistoriker og administrasjonssjef Tove Frøvoll Thoresen, Tunsberg bd.
- Spørretime og orientering v/gravplassrådgiver Åse Skrøvset
- Perspektiver på temaet vern og stedsidentitet v/Aud Wefald og Helge Klingberg

Kurs og arrangement

Kurs i praktisk gravplassdrift

Fra kurset i Sandefjord i oktober 2019, i staselige omgivelser på Park Hotel

7. - 10. oktober 2019 i Sandefjord. 30 kursdeltakere.

27. - 30. april 2020 i Ski. Dette kurset måtte avlyses pga. koronarestriksjoner.

Tema:

- Gravplassens ulike elementer og funksjoner. Universell utforming. Sektorens oppbygging og ansvarfordeling. Innføring i lover og regler.
- Gravfeste, gravregister og gravstellavtaler. Håndtering av gravminner. Navna minnelunder. Kulturminneforvaltning og vern. Kremasjon og ulike former for urnegraver.
- Praktiske forhold ved gravferd og urnenedsettelse. Tilrettelegging av arbeidet. Driftsavdeling og tjenlig utstyr. Gravferdsrutiner for ulike tros- og livssyn. Begravelsesbyråenes rolle.
- Stell av grøntanlegget. Grunnforhold og drenering. Omregulering. Befaring til gravplasser og krematorium.

Foredragsholdere:

Gravplassrådgiver Åse Skrøvset, rådgiver Maren Rønning NFG og gartner Eva Larsen.

Kurs i administrasjon av gravplasser

21. - 26. oktober 2019 på Sjømannskirkens El Campanario i Spania. 27 kursdeltakere.

Fra kurset i administrasjon av gravplasser i oktober 2019: Befaring til Den engelske kirkegården i Malaga.

Tema:

- Gravplassenes plass i forvaltningen, rammer, regelverk og økonomi. Saksbehandlingsrutiner hos gravplassforvaltningen. Døden i Spania.
- Grav- og arealbehov. Kommuneplan og reguleringsplan. Gravplassplan og universell utforming. Endring av gravplass/oppdatering av kartverk.
- Tilrettelegging av arbeidet og arbeidsplaner. Seremonielle og praktiske forhold ved gravferd og urnenedsettelse. Gravstellsavtaler, salg av gravminner og eksterne tjenes televerandører på Gravplass. Gravregister, grav og feste av grav. Gravminner.
- Gravferdsforvaltningen som livssynsøytral forvaltning. Gravferdsrutiner og gravferdsbyråenes plass. Etikk, m/gruppearbeid. Gravferdsrutiner for ulike tros- og livssyn. Møte med mennesker, informasjon, etikk og verdighet.
- Bevaringsarbeid på gravplass. Krigsgraver. Spørretime.
- Befaring til gravplasser og krematorium i Malaga, og Mijas Pueblo med gravplass

Foredragsholdere: Gravplassrådgiver Åse Skrøvset, gravplassjef i Bergen Inghild Hareide Hansen, og rådgiver i NFG Maren Rønning.

Fagdager for krematorier

2. - 3. desember 2019 i Bærum, med totalt 71 deltakere.

Tema: KREMASJON FOR FREMTIDEN

Foredrag:

- Ny trossamfunnslov – Hva er konsekvensene for krematoriene?
v/Martin Hill Oppegård, seniorrådgiver, Barne- og familiedepartementet
- HMS i krematoriet – Risikovurdering og arbeidsmiljø
v/Trude Eikenes, sertifisert yrkeshygieniker, Bedriftshelsen
-Fagteknisk bolk del 1: HMS i krematoriet. -Del 2: Egenkontroll og ettersyn på krematoriet. Introduksjon: Anne-Margrethe Brøndelsbo, Alfaset krematorium, Oslo
- Livssynsåpen gravferd ved kremasjon v/Eivind Eggen, Seremonirådgiver, HEF
- Kan en vellykket urnegravplass føre til at flere velger kremasjon?
-Presentasjon av prosjektplan Fornebu v. Eva Larsen, Bærum
-Presentasjon av Moa gravplass, Ålesund v/Geir Petter Aure, Ålesund

- Kremasjon, miljø og alternative nedbrytningsformer v/Kirsten Lunde, NMBU
- Klimaregnskap for krematorier v/Mie Fugleseth, Energi- og miljøådgiver i Asplan Viak
- Befaring til Haslum krematorium, med krematoriets historie
- Hva kan påvirke kremasjonsandelen? v/Ola Asp, daglig leder, Vestfold krematorium/ leder Krematorienettverket

Gruppearbeid på fagdager for krematorier i Bærum i desember 2019

Nordisk seminar

Tema: DEN FLERKULTURELLE GRAVPLASSEN

2. og 3. mars 2020 i Drammen, med totalt 80 deltakere

Foredrag:

- Gravplasskultur i Norden v/Ida Marie Høeg, Universitet i Agder
- Regelverk og praksis i de nordiske landene
Sverige: Mattias Elofsson, kyrkogårdskonsulent, SKKF. Danmark: Biskop Elof Westergaard, formand FFK. Norge: Kristian Døvik, juridisk rådgiver, Tunsberg bispedømme
- Dødsriten i det flerkulturelle samfunnet
v/Eivind Eggen, sosialantropolog og gravferdskonsulent, Human-Etisk Forbund
- Hvordan legger forvaltningene til rette for ulike behov?
Norge: Inghild Hareide Hansen, Gravferdsmyndigheten Bergen. Sverige: Mattias Elofsson, kyrkogårdskonsulent SKKF. Danmark: Kirkegårdsleder Jesper Søbjerg Larsen, Glostrup kirkegård
- Do we need cemeteries in the future?
v/Eric Venbrux, Professor, Comparative Religious studies, Radboud University
- Gravplassen som offentlig sted i det flerkulturelle samfunnet
v/Grete Swensen, etnolog, Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)
- Multikulturelle begravningsplasser: Erfarenheter fra 3 nordiske städer
v/Helena Nordh, SLU (Sveriges lantbruksuniversitet)
- Gravplassens utforming og funksjoner: Hvilke endringer kan vi forvente fram mot 2050? v/Gravplassrådgiver Åse Skrøvset

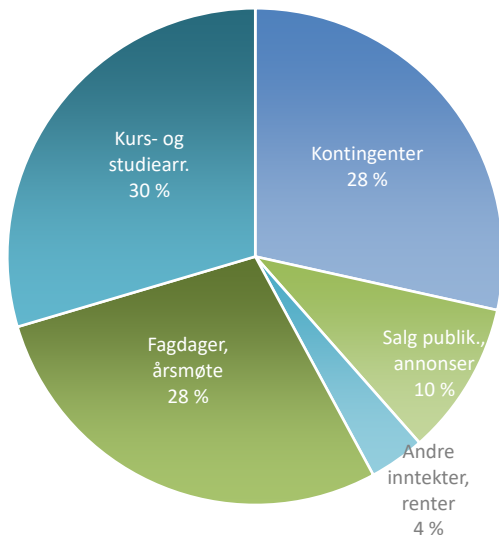
Nordisk seminar i Drammen i mars 2020

Sak 3: Regnskap

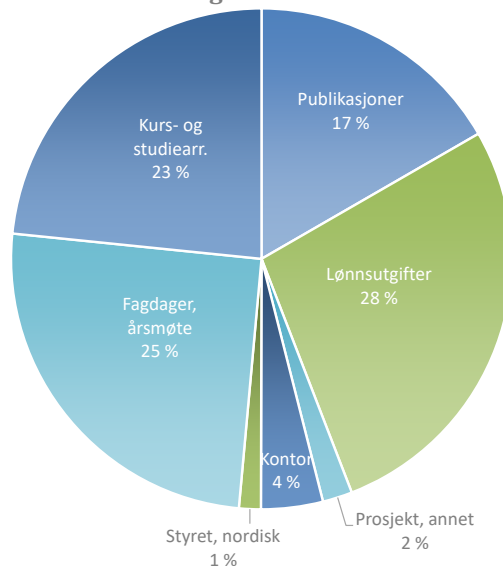
Styrets forslag til regnskap for 2019, til godkjenning:

Inntekter	Regn. 2019	Budsj. 2019	Regn. 2018
Kontingenter	977 979	970 000	956 820
Salg publikasjoner og annonser	344 376	325 000	298 460
Fagdager	973 444	700 000	920 608
Kurs	1 015 875	1 000 000	1 293 481
Tilskudd	0	0	0
Andre inntekter	99 300	50 000	50 773
Sum inntekter	3 410 974	3 070 000	3 520 141
Utgifter			
Publikasjoner	594 611	550 000	523 909
Fagdager, årsmøte	897 570	600 000	727 179
Kurs	833 907	800 000	1 073 418
Styret	32 646	60 000	42 603
Kontor, administrasjon	142 202	160 000	138 576
Nordisk samarbeide	17 569	30 000	21 432
Lønnsutgifter	979 170	900 000	646 092
Rådgiver (innleid)	0	0	301 492
Prosjekter	38 963	100 000	46 132
Andre kostnader	29 399	40 000	24 323
Mva-refusjon	0	-170 000	-154 852
Sum utgifter	3 566 036	3 045 000	3 390 304
Driftsresultat	-155 062	-25 000	129 837
Renteinntekter	25 097	25 000	20 871
Resultat	-129 965	0	150 708

Inntekter 2019

Utgifter 2019

BALANSE	2019	2018
Omløpsmidler:		
Bankinnskudd	1 331 816	1 460 095
Utestående	205 516	103 570
Sum omløpsmidler	1 537 333	1 563 665
Egenkapital:		
Egenkapital pr. 1.1.	1 377 544	1 226 835
Årets resultat	-129 965	150 708
Egenkapital pr 31.12.	1 247 579	1 377 544
Gjeld:		
Skyldig skatt, avgifter, lønn	183 702	116 460
Annen kortsiktig gjeld	106 052	69 662
Sum gjeld	289 754	186 122
Sum egenkapital og gjeld	1 537 333	1 563 665

Kommentarer til regnskapet

Regnskapet for 2019 er gjort opp med et underskudd på kr 129 965.

Årsaken til underskuddet er avslag på søknad om mva-refusjon. Refusjonen var budsjettet med kr 170 000, men etter endring i forskriften er vi ekskludert fra ordningen.

Inntekter:

- Deltakelse på kurs og fagdager ga et overskudd på kr 257 843. Det er lavere enn i fjor pga færre kursdeltagere og også noen færre på fagdage.
- *Salg publikasjoner og annonser:* God annonsedekning i fagbladet, i tillegg kommer annonser på bladets nye nettsted gravplassen.no og tilhørende nyhetsbrev.
- *Andre inntekter* er i hovedsak sekretariattjenester for Norsk Kremasjonsstiftelse, arrangementsbistand til Gravferdsetaten i Oslo, og gebyr for søknadsbehandling i Standardiseringsutvalget for kister og urner, SKU.

Utgifter:

- *Publikasjoner* er kostnader med fagbladet, inkludert avgifter til Fagpressen. Kostnadene med å opprette nye nettsider for bladet: gravplassen.no er også med her.
- *Fagdager, årsmøte:* I tråd med vedtektene skal årsmøtet "legges så vidt mulig til de forskjellige landsdeler etter tur", og var denne gang lagt til Ullensvang. Dette medførte høyere kostnader med reise og opphold både for styret og foredragsholdere.
- *Prosjekter* utgifter til møter i SKU, Faglig råd, Prosjekt gravminnesikring og FAGUS. Premie for beste nettside og tilskudd til et bokprosjekt, begge på kr 10 000.
- *Lønnsutgifter* inkluderer lønnsutgifter for 1,5 % stilling fra 1/1- 31/7, og 1,8 % fra 1/8-31/12. Kostnader ved ekstern føring av lønn.
- *Kontorutgifter* er inkludert kontorleie for sekretariatet og eget kontor for rådgiver.
- *Nordisk:* To møter i samarbeidsforeningen NFKK, ett Danmark og ett på Island.
- *Annen kostnad* er revisjon og gebyrer.

Balanse:

- *Kortsiktige fordringer* er i hovedsak etablering av gravplassen.no, trykk av blad nr 4, prispenger for "årets beste" 2019 og diverse utgifter fra fagdage der faktura ikke kom inn før i 2020.
- *Skyldig skatt, avgifter og lønn:* Inkluder lønnsregulering i forbindelse med lønnsoppgjøret i 2019 som ble utbetalt i 2020.

Styret erklærer at vilkåret for fortsatt drift er tilstede.

Sak 4: Fastsetting av kontingent

Styret anbefaler 3 % økning av kontingenten for 2021.

Sak 5: Budsjettforslag

Styrets budsjett for 2021:

Inntekter		Utgifter	
Kontingenter	1 035 000	Publikasjoner	570 000
Salg publikasjonar, annonser	400 000	Fagdager, årsmøte	620 000
Fagdager, årsmøte	800 000	Kurs	930 000
Kurs	1 150 000	Styreutgifter	35 000
Tilskudd	0	Nordisk samarbeide	20 000
Andre inntekter	50 000	Prosjekter/utvalg	40 000
Renteinntekter	5 000	Kontor, administrasjon	150 000
		Lønnsutgifter 1,8 stilling	1 050 000
		Andre kostnader	25 000
		mva-refusjon	0
Sum	3 440 000	Sum	3 440 000

Kommentarer til budsjettet:

[Revisjonsberetning NFG 2019](#)

- Endring i *Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner* har gjort at vi fikk avslag på siste søknad om merverdiavgiftskompensasjon. Budsjettet for 2021 er derfor uten denne refusjonen.
- Budsjettet er basert på tradisjonell drift med kurs og fagdager, men med større dekningsbidrag.
- I posten "Publikasjoner" ligger også kostnadene med egen nettside for bladet.
- Kontingenten er beregnet etter forslaget i sak 4.

Sak 6: Innkomne saker

Ingen saker kommet inn.

Sak 7: Valg

Valgkomitèens forslag:

Valg av leder for to år:

Johannes Sørhaug, kirkesjef, Porsgrunn kirkelige fellesråd

To styremedlemmer for to år:

Ingrid Marie Eidsten, Parksjef Sandefjord (gjenvalg)

Ingrid Klingberg, Landskapsarkitekt Grindaker as, Oslo (gjenvalg)

To varamedlemmer for ett år:

1. vara: Marit Linberg, kirkeverge Tingvoll kirkelige fellesråd (gjenvalg)

2. vara: Per Ivar Nicolaisen, konsulent Steinkjer kirkelige fellesråd (gjenvalg)

[Presentasjon av kandidatene](#)

Styrets forslag til valgkomite for 2021

Inghild Hareide Hansen (gjenvalg)

Håvard J. Russnes (gjenvalg)

Per Øyvind Skrede (ny)

Sak 8: Fastsetting av sted for neste årsmøte

Larvik foreslås som sted for årsmøtet i 2021.

Informasjon om fagdager 2020 i Molde

I år tilbyr vi også strømming av fagdagene.

Dato: 8. – 10. september 2020 i Molde

Sted: Scandic Seilet Hotell, Gideonveien 2, Molde

Påmelding: Frist mandag 29. juni for billigste deltageravgift

Møteavgift: Tidlig-ute-pris: Kr 2 265 for medlemmer/kr 3 020 for ikke-medlemmer
Etter 29. juni er møteavgiften kr 2 640/kr 3 520

Strømming: Tidlig-ute-pris kr 2 000 for medlemmer/kr 2 500 for ikke-medlemmer
Etter 29. juni er strømmepreisen kr 3 000/kr 3 750

Program: Se side 16

HOTELL:

-dagspakke: Kr 1 350 for lunsj og kaffe i tre dager (ikke middag eller overnatting)

-overnatting: Kr 4 495 for enkeltrom, kr 3 870 pr pers i dobbeltrom m/full pensjon

Ankomst dagen før: Enkeltrom kr. 1 175, dobbeltrom kr 780 pp m/frok.

Mer informasjon her: <https://gravplasskultur.no/kurs-fagdager/arets-kurs-fagdager/fagdager/>

Fagdager 2020 i Molde

8. - 10. september

Tema: Nye muligheter på gamle gravplasser

Tirsdag 8. september

- Kl. 11.00 Velkommen
- Kl. 11.15 **Nye muligheter på gamle gravplasser**
Innledning v/gravplassrådgiver Åse Skrøvset.
Eksempler fra Bærum og Bergen
- Kl. 12.15 **Navna minnelund** -Eksempler v/gravplassrådgiver Åse Skrøvset
Presentasjon av «Beste navna Minnelund» i 2019: Alstadhaug i Nordland
- Kl. 13.00 LUNSJ
- Kl. 14.00 **Utvidelse av gravplass** -Hva skal til for å lykkes? v/Astrid Kjølén, Løvatanna landskap
- Kl. 14.35 Presentasjon av utstillere
- Kl. 15.15 **Gravminner**
Prosjekt sikring av gravminner v/gravplassrådgiver Åse Skrøvset
Gjenbruk av gravminner v/ Willy Nergård fra Nergård steinindustri
- Kl. 16.30 Årsmøte NFG
- Kl. 19.00 Middag

Onsdag 9. september

- Kl. 09.00 **Grøntanlegget**
Havstein: Grøntanlegget fra plan til drift v/gartner Unni Emilsen
Oslo: Satsning på biologisk mangfold og bærekraftige løsninger v/Magnus Nilsen
- Kl. 10.00 **Brukervennlig gravplass**
Gjennomgang av gravplassens ulike elementer og funksjoner
v/landskapsarkitekt Anne Irgens, Norconsult
- Kl. 11.15 **Jordsmonn**
Prosjekt: Egnen jord til kistegraver v/Inghild Økland, NIBIO
Prosjekt: Når er det greit å gjenbruke en kistegrav? v/Eirik Stople, KA
- Kl. 12.15 **Orientering om Befaring** v/kirkeverge Hans Jakob Nes
Prosjekt utvidelse av Røbekk kirkegård v/landskapsarkitekt Julie Aas Rye
- Kl. 13.00 LUNSJ
- Kl. 14.00 Befaring til Røbekk, Tøndergård, Molde Nedre, «byvandring» på gravplassen
- Kl. 19.30 MIDDAG

Torsdag 10. september

- Kl. 09.00 **Utdeling av pris** for årets beste inngjerding og porter
- Kl. 09.15 **Ny trossamfunnslov – Hva er konsekvensene for forvaltningene?**
v/Martin Hill Oppegård, seniorrådgiver, Barne- og familiedepartementet
- Kl. 10.00 **Spørretime og orientering** v/gravplassrådgiver Åse Skrøvset
Middelalderse kirkegårder – endringer i kulturminneforvaltningen
v/Hanne Merete R. Moldung, seniorrådgiver, Riksantikvaren
- Kl. 11.20 **Ny nettbasert veileder for gravplassforvaltningene**
v/Kristian Døvik, juridisk rådgiver, Tunsberg bispedømme
- Kl. 11.50 **Inspirasjon for veien videre**
- Kl. 13.00 LUNSJ og avslutning

*Se våre nettsider for mer info:
gravplasskultur.no/kurs-fagdager/
arets-kurs-fagdager/fagdager/*